

CAMBRIAN PUBLIC SCHOOL, KANKE ROAD, RANCHI
Session – 2020-21

SYLLABUS OF CLASS – X

Subject - SANSKRIT

पाठ्यपुस्तकानि –

1. 'शेमुषी' संशोधितसंस्करणम् पाठ्यपुस्तकम् भाग – 2 ,	प्रकाशनम् : रा.शै.प्र.अनु.परि.द्वारा
2. 'अभ्यासवान् भव' भाग – 2	प्रकाशनम् : रा.शै.प्र.अनु.परि.द्वारा
3. व्याकरणवीथि: (अतिरिक्तपठनार्थम्)	प्रकाशनम् : रा.शै.प्र.अनु.परि.द्वारा

Term – 1

April to September(Half yearly Examination)

'शेमुषी' द्वितीयो भागः – पाठ्यपुस्तकम् (N.C.E.R.T.)

प्रथमः पाठः – शुचि पर्यावरणम्

द्वितीयः पाठः – बुद्धिर्बलवती सदा

तृतीयः पाठः – व्यायामः सदा पथ्यः

चतुर्थः पाठः – शिशुलालनम्

पंचमः पाठः – जननी तुल्यवत्सला

अनुप्रयुक्त – व्याकरणम् (शेमुषी – पुस्तक – आधारितम्)

1. संधिकार्यम्

व्यंजनसंधिः – वर्गीयप्रथमवर्णस्य तृतीयवर्णे परिवर्तनम्, प्रथमवर्णस्य पंचमवर्णे परिवर्तनम्

विसर्गसंधिः – विसर्गस्य उत्त्वम्, रत्वम्

2. समासः

अव्ययीभावः (अनु, उप, सह, निर्, प्रति, यथा)

द्वन्द्वः

3. अव्यपदानि

उच्चैः, च, श्वः, ह्यः, अद्य, अत्र-तत्र, यत्र-कुत्र, इदानीम् (अधुना, सम्प्रति, साम्प्रतम्)

4. समयः

- अङ्कानां स्थाने शब्देषु समसलेखनम् (सामान्य – सपाद – सार्ध – पादोन)
5. अपठित-अवबोधनम् (एक: गद्यात्मक: खण्ड:)
 6. पत्रलेखनम् (औपचारिकम् अथवा अनौपचारिकम्)
 7. चित्राधारितं वर्णनम् अथवा अनुच्छेदलेखनम्
 8. संस्कृतभाषायाम् अनुवादः

First periodic test – July :-

पाठ्यपुस्तक – पाठ – 1 एवं 2

अनुप्रयुक्त – व्याकरणम् – व्यंजन-संधिः, विसर्ग-संधिः, समयलेखनम्, पत्रलेखनम्, चित्रवर्णनम् ।

Half yearly Examination - September /October

All chapters of Term – 1

Term 2

October to February (Annual Examination)

शेमुषी द्वितीयो भागः – पाठ्यपुस्तकम् (N.C.E.R.T.)

षष्ठः पाठः – सुभाषितानि

सप्तमः पाठः – सौहार्द प्रकृतेः शोभा

अष्टमः पाठः – विचित्रः साक्षी

नवमः पाठः – सूक्तयः

एकादशः पाठः – प्राणेश्योऽपि प्रियः सुहृत्

अनुप्रयुक्त-व्याकरणम् (शेमुषी – पुस्तक – आधारितम्)

1. संधिः

विसर्ग-संधिः – विसर्गस्य लोपः, विसर्गस्य स्थाने स्, श्, ष्

2. समासः

तत्पुरुषः – विभक्तिः

बहुव्रीहिः

3. अव्ययपदानि

यदा, तदा, कदा, सहसा, वृथा, शनैः, अपि, कुतः, इतस्ततः, यदि-तर्हि, यावत्-तावत् ।

4. प्रत्ययाः

तद्धिताः – मतुप्, ठक्, त्व, तल्

स्त्रीप्रत्ययौ – टाप्, डीप्

5. वाच्यपरिवर्तनम् – केवलं लट्लकारे (कर्तृ-कर्म-क्रिया)
6. अशुद्धि-संशोधनम् (वचन-लिंग-पुरुष-लकार-विभक्तिदृष्ट्या संशोधनम्)
7. अपठित-अवबोधनम् (एकः गद्यात्मकः खण्डः)
8. संकेताधारितम् अनौपचारिकम् अथवा अनौपचारिकं पत्रलेखनम्
9. चित्राधारितं वर्णनम् अथवा अनुच्छेदलेखनम्
10. संस्कृतभाषायाम् अनुवादः

Second periodic test – December

पाठ्यपुस्तकम् – पाठ – 6 एवं 7

अनुप्रयुक्त-व्याकरणम् – विसर्ग-संधिः, अव्ययाः, प्रत्ययौ, पत्र-लेखनम्, चित्र-वर्णनम् च ।

Mock Exam (to be taken in month of December/January)

Complete Syllabus (Term -1 + Term -2)

Board Exam (to be taken in month of February/March)